

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی
دفتر رئیس

شماره ۲۲۲۱

تاریخ ۱۳۸۲ / ۱ / ۲۴

پیوست .....

بیت

ورود به دبیرخانه شورای نگهبان
شماره ثبت: ۸۲، ۱۱، ۲۲۰ صبح
تاریخ ثبت: ۸۲، ۱، ۲۴ عصر
اقدام کننده:

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۸۱/۳۰/۱۸۵۹ مورخ ۱۳۸۱/۸/۲۳ و پیرو نامه شماره ۲۳۷۱- ق مورخ ۱۳۸۱/۸/۴ طرح هیأت منصفه که در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ ۱۳۸۲/۱/۱۹ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است در اجرای اصل نود و چهارم (۹۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می گردد.

مهدی کروبی

رئیس مجلس شورای اسلامی

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره ۴۴۴۱

تاریخ ۱۳۸۲ / ۱ / ۲۲

پست

بیت

ورود به دبیرخانه شورای نگهبان
 شماره ثبت: ۸۲، ۱، ۲۲
 تاریخ ثبت: ۸۲، ۱، ۲۲
 اقدام کننده: عصر

طرح هیات منصفه

ماده ۱ - رسیدگی به جرائم سیاسی و مطبوعاتی علنی است و با حضور هیات منصفه در دادگاه صالحه صورت می‌گیرد.

هیات منصفه در دادگاههای تحت نظر قوه قضائیه طبق این قانون تشکیل می‌گردد.

ماده ۲ - اعضای هیات منصفه از بین اصناف و گروههای مختلف اجتماعی نظیر روحانیون، اساتید دانشگاه، دانشجویان، پزشکان، مهندسان، کارگران، کشاورزان، نویسندگان، روزنامه‌نگاران، معلمان، وکلای دادگستری، کارمندان، هنرمندان، پیشه‌وران و تجار برای مدت چهار سال انتخاب می‌گردند.

ماده ۳ - انتخاب اعضای اصلی و علی‌البدل هیات منصفه هر استان از بین اقشار و صنوف مختلف از طریق اعلام عمومی و جمع‌آوری تقاضاهای داوطلبان عضویت در هیات منصفه به قید قرعه و به صورت علنی خواهد بود. هیات منصفه هر استان در اولین جلسه خود یکی از اعضاء را برای مدت دو سال به عنوان دبیر هیات منصفه انتخاب خواهد کرد. دبیر، مسؤولیت اداره دبیرخانه را به عهده دارد. حداقل یک ماه قبل از اتمام دوره مسؤولیت دبیر، دبیر جدید به وسیله هیات منصفه استان انتخاب خواهد شد.

امور اجرایی این ماده در هر استان زیر نظر هیاتی مرکب از رئیس کل دادگستری استان، رئیس شورای استان و در غیاب وی رئیس شورای شهر مرکز استان خواهد بود. در هر استان یکی از نمایندگان استان در مجلس شورای اسلامی به انتخاب مجلس به عنوان ناظر در جلسات هیات شرکت خواهد نمود.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره ۲۲۲۱

تاریخ ۱۳۸۲ / ۱ / ۲۲

پوست

مبتغی

ماده ۴ - اعضاء هیأت منصفه باید دارای شرایط زیر باشند :

- ۱ - تابعیت جمهوری اسلامی ایران.
- ۲ - مسلمان بودن.
- ۳ - التزام عملی به قانون اساسی.
- ۴ - حداقل سی سال سن.
- ۵ - عدم محرومیت از فعالیتهای اجتماعی.
- ۶ - داشتن حداقل مدرک دیپلم متوسطه یا معادل آن در علوم حوزوی.

ماده ۵ - تعداد اعضاء هیأت منصفه در استان تهران پانصد نفر و در استانهای با جمعیت بیش از یک میلیون نفر دویست و پنجاه نفر و در استانهای با جمعیت کمتر از یک میلیون نفر، یکصد و پنجاه نفر می باشد.

تبصره ۱ - پس از تعیین دو سوم اعضاء ، هیأت منصفه رسمیت می یابد.

تبصره ۲ - شورای مذکور در ماده (۳) حداقل سه ماه قبل از پایان دوره هیات منصفه برای انتخاب هیات منصفه جدید اقدام خواهد کرد. ترتیب انجام امور باید به نحوی باشد که حداقل یک ماه قبل از اتمام دوره هیأت منصفه، اعضاء هیأت منصفه بعدی مشخص شده باشند.

ماده ۶ - هیأت منصفه هر محکمه براساس قرعه در تهران بیست و یک نفر و در سایر مراکز استانها چهارده نفر انتخاب می شوند. دبیر هیأت منصفه ده روز قبل از زمان برگزاری دادگاه با دعوت از نمایندگان دادگستری و شورای شهر مرکز استان و وکیل یا نماینده متهم و شاکی قرعه کشی را انجام می دهد. حضور نمایندگان دادگستری و شورای شهر در مراسم

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره ۲۲۲۱

تاریخ ۱۳۸۲ / ۱ / ۲۴

پوست

مبتنی

قرعه کشی الزامی است.

تبصره ۱ - در ترکیب هیأت منصفه هر محکمه از یک صنف یا گروه اجتماعی نباید بیش از دو نفر از طریق قرعه کشی انتخاب شوند.

تبصره ۲ - در صورتی که به تشخیص دادگاه رسیدگی به اتهام فوریت داشته باشد و امکان رسیدگی نیز فراهم باشد، رعایت ده روز مذکور در این ماده الزامی نیست. و دبیر هیأت منصفه موظف است ضمن همکاری با قاضی مربوطه اعضاء هیأت منصفه دادگاه را در موعد مقرر معرفی نماید.

ماده ۷ - در تهران دادگاه با حضور حداقل یازده نفر و در استانها با حضور نه نفر از اعضاء هیأت منصفه تشکیل شده و رسمیت خواهد یافت. ملاک تصمیم گیری هیأت منصفه آراء اکثریت حاضران خواهد بود.

اعضاء هیأت منصفه موظفند تا پایان جلسات دادگاهها حضور داشته باشند.

ماده ۸ - دبیرخانه هیأت منصفه زیر نظر هیأت منصفه انجام وظیفه می کند و بودجه آن از محل کمکهای اهدایی تأمین خواهد شد.

ماده ۹ - چنانچه هر یک از اعضاء هیأت منصفه بدون عذر موجه در چهار جلسه متوالی یا شش جلسه متناوب در دادگاه حاضر نشوند و یا به همین ترتیب از شرکت در اتخاذ تصمیمات خودداری کنند با حکم همان دادگاه به دو سال محرومیت از عضویت در هیأت منصفه محکوم می شوند.

تبصره - هر یک از اعضاء هیأت منصفه که با عذر موجه نتواند در جلسه دادگاه حاضر شود موظف است دو روز قبل از جلسه دادرسی، مراتب معذوریت خود را به طور کتبی و

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره ۲۲۲۱

تاریخ ۱۳۸۲ / ۱ / ۲۴

پست

بتعمالی

مستدل به استحضار دادگاه برساند. در صورتی که سبب عذر بعداً حادث گردد باید در اولین فرصت ممکن مراتب به اطلاع دادگاه رسانده شود. در غیر این صورت عذر وی غیرموجه محسوب می گردد. عذر موجه در قانون آئین دادرسی دادگاههای عمومی و انقلاب - در امور کیفری - مصوب ۱۳۷۸/۶/۲۸ کمیسیون قضائی و حقوقی مجلس شورای اسلامی احصاء شده است.

ماده ۱۰ - اعضای هیأت منصفه بعد از انتخاب در جلسه ای در برابر قرآن کریم به خداوند متعال سوگند یاد می کنند که بدون در نظر گرفتن گرایشهای شخصی، گروهی و با رعایت صداقت، تقوی و امانت داری در راه احقاق حق و ابطال باطل انجام وظیفه کنند.

ماده ۱۱ - رد صلاحیت اعضای هیأت منصفه مطابق قانون آئین دادرسی دادگاههای عمومی و انقلاب در امور کیفری مصوب ۱۳۷۸/۶/۲۸ کمیسیون قضائی و حقوقی مجلس شورای اسلامی همانند رد صلاحیت قضات خواهد بود.

ماده ۱۲ - هرگاه در حین محاکمه، اعضای هیأت منصفه سؤالی داشته باشند مراتب را کتباً جهت طرح، تسلیم رئیس دادگاه می کنند.

ماده ۱۳ - پس از اعلام ختم رسیدگی بلافاصله اعضای هیأت منصفه به شور پرداخته و نظر کتبی خود را در دو مورد زیر به دادگاه اعلام می دارند:

الف - متهم بزهکار است یا خیر؟

ب - در صورت بزهکاری، آیا مستحق تخفیف است یا خیر؟

تبصره - پس از اعلام نظر هیأت منصفه، دادگاه در خصوص مجرمیت یا برائت متهم

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

مبتنی بر

شماره ۴۴۴۱

تاریخ ۱۳۸۲ / ۱۱ / ۲۲

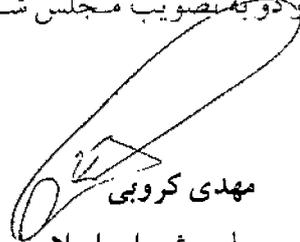
پیوست

اتخاذ تصمیم نموده و طبق قانون مبادرت به صدور رأی می نماید.

ماده ۱۴ - با تصویب این قانون کلیه قوانین مغایر ملغی می گردد.

ماده ۱۵ - آئین نامه اجرائی این قانون از زمان تصویب ظرف مدت سه ماه به وسیله وزارتخانه های دادگستری، کشور و فرهنگ و ارشاد اسلامی تهیه و به تصویب هیأت وزیران می رسد.

طرح فوق مشتمل بر پانزده ماده و شش تبصره در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ نوزدهم فروردین ماه یکهزار و سیصد و هشتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

مهدی کروبی
رئیس مجلس شورای اسلامی